

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

Р Ј Е Ш Е Њ Е

**по Захтјеву Удружења представника међународних произвођача лијекова у
Босни и Херцеговини против Владе Кантона Сарајево**

Сарајево
Октобар, 2008. године

Број: 01-01-26-048-36-II/07
Сарајево, 22.10.2008. године

На основу члана 42. тачка г), а у вези са чланом 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05 и 76/07) у поступку покренутом по Захтјеву, број: 01-01-26-48-II/07 од 26.12.2007. године, поднесеном од стране Удружења представника међународних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини, заступаном по адвокату Селимовић Алмиру, Маршала Тита 29, 71000 Сарајево, против Владе Кантона Сарајево, Реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71000 Сарајево, Конкуренијски савјет на 74. (седамдесет и четвртој) сједници одржаној дана 22.10.2008. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Утврђује се да Влада Кантона Сарајево чланом 20. Одлуке о листи лијекова који се прописују и издају на терет средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево као и начину њиховог прописивања и издавања ("Службене новине Кантона Сарајево", број: 02/08) спречава, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију на тржишту издавања лијекова на рецепт који се налазе на Листи лијекова осигураним лицима на терет новчаних средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево на подручју Кантона Сарајево, у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији.
2. Налаже се Влади Кантона Сарајево да у временском року од 3 (три) мјесеца измијени члан 20. Одлуке из тачке 1. овог Рјешења на начин да Комисија за лијекове у предвиђеним роковима може вршити замјену лијекова иностраних произвођача који се налазе на Листи лијекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања на подручју Кантона Сарајево под истим условима и критеријима утврђеним за избор произвођача лијека који се уврштава на Листу лијекова.
3. Налаже се Влади Кантона Сарајево да у остављеном временском року достави доказе о извршењу обавезе из тачке 2. овог Рјешења Конкуренијском савјету.
4. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет је дана 26.12.2007. године, под бројем: 01-01-26-48-II/07, запримио Захтјев за покретање поступка, поднесен од стране Удружења представника међународних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Удружење или Подносилац захтјева), које заступа адвокат Селимовић Алмир, Маршала Тита 29, 71000 Сарајево, против Владе Кантона Сарајево, Реиса Џемалудина Чаушевића 1, 71000 Сарајево, ради утврђивања

усаглашености Одлуке о листи лијекова који се прописују и издају на терет средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, као и начину њиховог прописивања и издавања, број: 02-05-7141/17/02 од 04.04.2002. године ("Службене новине Кантона Сарајево", број: 13/02, у даљем тексту: Одлука), са Законом о конкуренцији (у даљем тексту: Закон).

Увидом у достављени Захтјев и приложену документацију Конкуренцијски савјет је утврдио да исти није комплетан, те је тражио допуну Захтјева дописима број: 01-01-26-048-1-П/07 од 04.01.2008. године, број: 01-01-26-048-5-П/07 од 21.02.2008. године и број: 01-01-26-048-7-П/07 од 13.03.2008. године.

Тражене податке Подносилац захтјева доставио је дописима за примљеним под бројем: 01-01-26-048-4-П/07 од 05.02.2008. године, бројем: 01-01-26-048-6-П/07 од 29.02.2008. године и бројем: 01-01-26-048-8-П/07 од 24.03.2008. године.

У складу са чланом 31. став (2) Закона, Конкуренцијски савјет је на захтјев Подносиоца захтјева, који је за примљен дана 16.01.2008. године, под бројем: 01-01-26-048-2-П/07, дописом број: 01-01-26-048-3-П/07 од 16.01.2008. године, одобрио продужење рока за допуну и комплетирање Захтјева.

Након доставе тражених података Конкуренцијски савјет је утврдио да је Захтјев комплетан у складу са чланом 28. став (1) Закона, те дана 07.05.2008. године, под бројем: 01-01-26-048-9-П/07, Подносиоцу захтјева издао Потврду о пријему комплетног и уредног захтјева у складу са чланом 28. став (3) Закона.

Подносилац захтјева у Захтјеву је навео:

- да се чланом 18. став 3. Одлуке укида конкуренција у јавним набавкама, јер су домаћи произвођачи лијекова у повољнијем положају од страних произвођача лијекова. Као разлог наводи се да је поменутом одредбом прописано да се лијек са заштићеним називом иностраног произвођача аутоматски скида са листе лијекова које грађани могу добити на терет Фонда здравственог осигурања Кантона Сарајево, у случају када домаћи произвођач лијекова стави у промет лијек идентичног састава, јачине и паковања, тада се лијек иностраног произвођача аутоматски замјењује са заштићеним називом домаћег произвођача;
- да Одлука осигурава домаћим произвођачима доминантан положај, који они редовно злоупотребљавају. Ту се указује на чињеницу да када се лијек страног произвођача на тржишту покаже интересантан и профитабилан, домаћи произвођач региструје и ставља у промет лијек истих својстава, а да није морао улагати знатна средства за истраживање тржишта, што је предходно да би дошао на листу морао учинити страни произвођач;
- да држава има оправдан интерес да заштити домаћег произвођача, али да је овај начин заштите непримјерен јер је домаћи произвођач у пуно повољнијем положају од страног произвођача, због чињенице да његов производ није оптерећен царинским дажбинама и има могућност поврата ПДВ-а. Поред тога наводи се да је чланом 3. став 2. Одлуке о обавезном кориштењу преференцијалног третмана домаћег у поступку јавних набавки ("Службени гласник БиХ", бр. 105/06), домаћем произвођачу обезбјеђена и додатна погодност приликом рачунања цијена понуда,

гдје се у сврху поређења понуда, исте умање за преференцијални фактор цијене домаћих производа у висини од 10%;

- да је Приједлог нове Одлуке која регулише исту проблематику, из октобра 2007. године, у припреми и да постоји бојазан да ће се усвојити без давања мишљења Конкурентијског савјета, иако би у смислу члана 25. став 2. Закона, предлагач наведеног прописа био дужан то учинити.

У члану 18. став 3. Одлуке је прописано да се измјене и допуне ове Одлуке, односно Листе лијекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања на подручју Кантона Сарајево, врше на начин и по поступку на који су донесени изузев у случају када домаћи произвођач стави у промет лијек идентичног састава, јачине и паковања, који се већ налази на листи са заштићеним називом иностраног произвођача, када се аутоматски замјењује са заштићеним називом домаћег произвођача.

У вријеме подношења Захтјева, на снази је била наведена Одлука из 2002. године. Међутим, у току поступка разматрања и допуне Захтјева, а прије доношења Закључка о покретању поступка, ступила је на снагу нова Одлука о листи лијекова који се прописују и издају на терет средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, као и начину њиховог прописивања и издавања, број: 02-05-180-9/08 од 10.01.2008. године ("Службене новине Кантона Сарајево", број: 02/08, у даљем тексту: нова Одлука) о чему је Подносилац захтјева у допису број: 01-01-26-048-4-П/07 од 05.02.2008. године обавијестио Конкурентијски савјет.

Чланом 20. нове Одлуке се наводи да редовном годишњом ревизијом и свака три мјесеца Комисија за лијекове врши замјену лијекова иностраног произвођача који се налази на Листи лијекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања на подручју Кантона Сарајево са лијеком домаћег произвођача регистрованог на подручју Федерације БиХ, идентичног генеричког састава, облика и јачине, за који је у међувремену добивено одобрење надлежног органа за стављање лијека у промет и поднесен захтјев Комисији за увршавање на Листу лијекова. Даље се наводи да у случају када два или више домаћих произвођача регистрованих на подручју Федерације БиХ региструју лијек истог генеричког састава, облика и јачине у односу на лијек иностраног произвођача који се већ налази на Листи лијекова, равноправно се стављају на исту као замјена лијека иностраног произвођача.

Анализом навода Подносиоца захтјева, као и документације достављене уз Захтјев за покретање поступка, Конкурентијски савјет је оцјенио да се повреде Закона које наводи Подносилац захтјева не могу утврдити без провођења поступка, те је дана 13.05.2008. године под бројем: 01-01-26-048-11-П/07, донио Закључак о покретању поступка. Закључак о покретању поступка је покренут против Владе Кантона Сарајево због основане сумње да постоји повреда члана 4. став (1) Закона.

Захтјев је поднесен против члана 18. Одлуке, тада важеће Одлуке. У међувремену, Влада Кантона Сарајево је усвојила нову Одлуку која чланом 20. на сличан начин као и у ранијој Одлуци у члану 18., уређује начин замјене лијекова иностраних произвођача лијекова домаћим произвођачима.

У складу са чланом 33. став (1) Закона, Конкурентијски савјет је по један примјерак Закључка о покретању поступка и Захтјева за покретање поступка, актом број: 01-01-26-

048-16-II/07 од 14.05.2008. године, доставио на одговор Влади Кантона Сарајево и Правобранилаштву Кантона Сарајево.

Влада Кантона Сарајево, заступана по Правобранилаштву Кантона Сарајево, доставила је тражени одговор, који је од стране Конкуренцијског савјета запримљен дана 28.05.2008. године, под бројем: 01-01-26-048-17-II/07.

Правобранилаштво Кантона Сарајево у свом одговору наводи следеће:

- да је Конкуренцијски савјет погрешно донио Закључак о покретању поступка и да сматрају да је захтјев Удружења требало одбити као недопуштен. Као разлог наводи се да се одредбе члана 4. став (1) Закона, које прописују забрањена конкуренцијска дјеловања, у виду споразума, уговора, појединих одредби споразума или уговора, заједничких дјеловања, изричитих или прећутних договора привредних субјеката, као и одлука удружења привредних субјеката, не могу примјенити на оспоравану Одлуку, с обзиром да је то одлука носиоца државне власти, Владе Кантона Сарајево која се темељи на закону. Да она не представља споразум, уговор, дјеловање или договор привредних субјеката и да Кантон Сарајево није привредни субјект, него носилац државне власти;
- да је Захтјев Удружења неоснован из разлога што је оспоравани члан 20. нове Одлуке у складу са чланом 4. став (3) Закона, у смислу да споразуми из става (1) овог члана нису забрањени, ако доприносе унапређењу производње или дистрибуције роба и/или услуга унутар Босне и Херцеговине или промоцији техничког и економског развоја, при чему потрошачима омогућавају правичан удио користи која из њих произилази, а који намећу само ограничења неопходна за постизање циљева и не омогућавају искључивање конкуренције у битном дијелу предметних производа. Да су одредбе члана 20. управо у функцији доприноса унапређења производње лијекова у Босни и Херцеговини и технолошког и економског развоја Босне и Херцеговине, а да је потреба за тим посебно изражена због опште економске ситуације у земљи, усљед њене ратом разорене економије и индустрије. Поред тога наводи се да су мјере заштите и подстицања домаће фармацеутске индустрије уобичајена пракса великог броја земаља у развоју и да је то у складу са концептом "националне политике лијекова", коју је осамдесетих година прошлог вијека као препоруку увела Свјетска здравствена организација. Да су одредбе члана 20. нове Одлуке у складу са Политиком лијекова Федерације БиХ, коју је донијела Влада Федерације БиХ, а којом се утврђује правило да се у циљу заштите и подстицаја домаће производње, на листи лијекова прво стављају лијекови домаћих фармацеутских компанија, а затим лијекови из увоза, осим у случају када домаћа производња није у могућности да одговори укупним потребама тржишта;
- да је листа лијекова из спорне Одлуке само један сегмент у тржишту лијекова, чија се потрошња финансира из средстава обавезног здравственог осигурања, а средства се обезбјеђују из доприноса осигураника, који се у највећем његовом дијелу обезбјеђује из доприноса домаћих обвезника;
- да се потрошачима - крајњим корисницима примјеном одредби члана 20. нове Одлуке у потпуности обезбјеђује доступност свих есенцијалних лијекова.
- да одредбе члана 20. нове Одлуке не искључују конкуренцију страних произвођача у битном дијелу производа, у смислу члана 4. става (3) тачке б) Закона, с обзиром да су

лијекови страних произвођача на листи лијекова у Босни и Херцеговини заступљени са 3/4, а домаћи произвођачи лијекова са 1/4 укупног броја лијекова на листи лијекова. Такође, на листи лијекова нове Одлуке Кантона Сарајево налази се 316 или 74% лијекова страних произвођача, а 113 или 26% лијекова домаћих произвођача. Тако је према овим наводима конкуренција на тржишту лијекова у највећем дијелу Босне и Херцеговине слободна, а листа лијекова из нове Одлуке, која се финансира средствима здравственог осигурања, представља само један мањи сегмент тржишта, гдје су такође страни произвођачи већином заступљени, што оповргава наводе Подносиоца захтјева да се одредбама члана 20. нове Одлуке обезбјеђује доминантан положај домаћим произвођачима лијекова.

Конкурenciјски савјет је у даљем поступку, ради прикупљања релевантних података, тражио додатне податке и информације од странака у поступку који су у остављеном року достављени.

Конкурenciјски савјет је оцијенио да је за утврђивање чињеничног стања и оцјену расположивих доказа у предметном случају потребно извршити допунску анализу, обзиром да је ријеч о осјетљивој привредној грани, те је у складу са чланом 41. став (2) Закона, дана 24.07.2008. године, под бројем 01-01-26-048-23-П/07, донио Закључак о продужењу рока за доношење рјешења за додатна 3 (три) мјесеца.

Након анализе достављених и прикупљених података, Конкурenciјски савјет је имајући у виду чињеницу да се у овом предмету ради о странкама са супростављеним интересима, у складу са чланом 39. Закона, казао усмену расправу.

Дана 08.09.2008. године, законски заступник Владе Кантона Сарајево, је у сједишту Конкурenciјског савјета извршио увид у спис.

Усмена расправа је одржана дана 11.09.2008 године у сједишту Конкурenciјског савјета.

Непосредно прије почетка усмене расправе од стране Подносиоца захтјева, односно његовог пуномоћника, запримљен је акт под бројем: 01-01-26-048-27-П/07 од дана 11.09.2008. године, којим се обавјештава Конкурenciјски савјет да неће моћи присуствовати усменој расправи те тражи да се усмена расправа одржи и без његовог присуства. Такође наводи да у цијелости остаје код навода из Захтјева за покретање поступка од 25.12.2007. године, те осталих дописа и допуна Захтјева у овом предмету.

Усменој расправи није присуствовао представник Подносиоца захтјева, а од стране друге странке у поступку, Владе Кантона Сарајево, присуствовали су: замјеник правобраниоца Кантона Сарајево, секретар у Министарству здравства Кантона Сарајево и помоћник миснистра за фармацију Министарства здравства Кантона Сарајево.

У току усмене расправе заступници Владе Кантона Сарајево су остали при свом приједлогу да се захтјев Подносиоца захтјева одбије и у суштини поновили своје ставове које су навели у одговору на Захтјев о покретању поступка. Како би подкријепили своје тврдње, поред до сада достављене документације, приложили су следеће документе: Одлуку о давању сагласности на документ Политика лијекова у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине ФБиХ", број: 19/08) и приједлог документа Политика лијекова у Федерацији Босне и Херцеговине; Упоредни преглед производње и продаје лијекова у БиХ у 2006. години и процјена за 2007. годину, сачињен од стране привредног субјекта "Farmavita" д.о.о. Сарајево; преглед стања продаје лијекова на тржишту Хрватске и Србије за 2007. годину и

процјена тржишта лијекова у БиХ за 2007. годину од стране привредног субјекта "Босналијек"; Попис лијекова који су у току 2007. године скинути са Листе лијекова који се прописују и издају на терет Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево.

У току усмене расправе, а у циљу бољег сагледавања начина рада Комисије за лијекове Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, представници Владе Кантона Сарајево изјавили су да ће Конкурентијском савјету накнадно доставити критерије о начину рада Комисије за лијекове.

Поред наведених докумената предочена су и два одговора на дописе привредног субјекта "Farmavita" д.о.о. Сарајево упућене Агенцији за статистику Босне и Херцеговине и Управи за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине, којима су тражени статистички подаци о промету страних и домаћих лијекова на тржишту Босне и Херцеговине, као и подаци о увозу лијекова у Босну и Херцеговину. С обзиром да наведеним дописима нису добијени тражени подаци, представници Владе Кантона Сарајево инсистирали су на томе да би за даљи ток поступка било значајно да Конкурентијски савјет званично затражи податке од наведених институција.

Након завршетка усмене расправе, а по захтјеву представника Владе Кантона Сарајево, Конкурентијски савјет је дана 15.09.2008. године, под бројем: 01-01-26-048-32-П/07 упутио дописе Управи за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине и Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, којима су тражени подаци о промету домаћих и страних произвођача лијекова на тржишту Босне и Херцеговине.

Дана 02.10.2008. године Конкурентијски савјет је запримио допис број: 01-01-26-048-35-П/07 од Управе за индиректно опорезивање БиХ да не располажу са траженим подацима.

У складу са обавезом коју су преузели на усменој расправи, Правобранилаштво Кантона Сарајево доставило је Конкурентијском савјету акт Министарства здравства Кантона Сарајево, запримљен дана 23.09.2008. године, под бројем: 01-01-26-048-34-П/07, у којем се наводе критерији о начину рада Комисије за лијекове Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево.

У складу са чланом 3. Закона, те члановима 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", број: 18/06), Конкурентијски савјет је одредио релевантно тржиште за предметни случај.

Релевантно тржиште се одређује као тржиште одређених производа који су предмет обављања дјелатности привредних субјеката на одређеном географском подручју.

Релевантно тржиште производа обухвата све производе које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду нарочито њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Релевантно географско тржиште обухвата цјелокупан или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјекти дјелују у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Релевантно тржиште које је Конкуренцијски савјет одредио за предметни случај је тржиште издавање лијекова на рецепт који се налазе на Листи лијекова осигураним лицима на терет новчаних средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево на подручју Кантона Сарајево.

Приликом анализе релевантног тржишта као посматрана година узета је 2007. година, као година која је претходила Закључку о покретању поступка.

На основу података достављених од стране Министарства здравства Кантона Сарајево, извршена је анализа заступљености домаћих и страних произвођача лијекова на релевантном тржишту.

У Табели бр.1 приказана је заступљеност фармацеутских кућа према броју издатих рецепата и вриједности на Листи лијекова који се прописују и издају на терет средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево у 2007. години.

Табела бр. 1

Р.б.	Фармацеутска кућа	Број издатих рецепата	Вриједност (КМ)
1.	БОСНАЛИЈЕК, ФБиХ	(..)** ¹	(..)**
2.	ЛЕК, Словенија	(..)**	(..)**
3.	КРКА, Словенија	(..)**	(..)**
4.	ПЛИВА, Хрватска	(..)**	(..)**
5.	BERLIN CHEMIE, СР Њемачка	(..)**	(..)**
6.	NOVO NORDISK, Данска	(..)**	(..)**
7.	GLAXO WELCOME, В. Британија	(..)**	(..)**
8.	ЈАДРАН, Хрватска	(..)**	(..)**
9.	BELUPO, Хрватска	(..)**	(..)**
10.	FARMAVITA, ФБиХ	(..)**	(..)**
11.	АВБОТТ, САД	(..)**	(..)**
12.	ELI LILLY, В. Британија	(..)**	(..)**
13.	ALKALOID, Македонија	(..)**	(..)**
14.	Н. LA ROCHE, Швајцарска	(..)**	(..)**
15.	SANOFI AVENTIS, Француска	(..)**	(..)**
16.	Остали (страни произвођачи)	(..)**	(..)**
УКУПНО:		2.761.893	47.904.903,00

Из наведене табеле произилази да је укупан број издатих рецепата са Листе лијекова у 2007. години 2.761.893, укупне вриједности у износу од 47.904.903,00 КМ. Од тога број издатих рецепата који се односи на домаће произвођаче лијекова износи 1.739.706 у вриједности од 28.098.863,37 КМ, а број издатих рецепата који се односе на стране произвођаче лијекова је 1.022.187 у вриједности од 19.806.039,63 КМ.

Процентуално изражен број и вриједност лијекова издатих на рецепт са Листе лијекова који се прописују и издају на терет средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево у 2007. години, приказан је у Табели бр.2.

¹ (..)**- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Табела бр. 2

Произвођачи лијекова	Број издатих рецепата (%)	Вриједност (%)
Домаћи	62,99	58,66
Страни	37,01	41,34
Укупно:	100,00	100,00

Из података који су наведени у табелама произилази да су домаћи произвођачи лијекова на релевантном тржишту у 2007. години и вриједносно и по броју издатих рецепата били заступљенији од страних произвођача лијекова. Домаћи произвођачи лијекова у оба сегмента су заступљени на релевантном тржишту са више од 50%.

У допису Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, који је достављен на самој усменој расправи, се наводи да је у 2007. години извршена замјена једанаест (11) лијекова који се налазе на Листи лијекова иностраних произвођача са домаћим произвођачима лијекова, чиме је извршена одређена уштеда новчаних средстава.

Конкурентијски савјет је цјенећи све чињенице и доказе који су изведени у предметном поступку, утврдио да се новом Одлуком крше одредбе члана 4. став (1) тачка б) Закона из следећих разлога:

Конкурентијски савјет сматра да су неосновани наводи Владе Кантона Сарајево да се члан 4. став (1) Закона не може примјенити на оспоравану Одлуку, јер је то одлука носиоца државне власти, Владе Кантона Сарајево која се темељи на закону.

Чланом 2. став (1) тачка б) Закона је прописано да се његове одредбе примјењују и на органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште, односно када својим дјеловањем спречавају, ограничавају или нарушавају тржишну конкуренцију на релевантном тржишту.

У члану 4. став (1) Закона је наведено да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричито или прећутно договори привредних субјеката, као и одлуке привредних субјеката (подразумијева и одлуке које доносе тијела државне управе и локалне самоуправе – члан 2. став (1) Закона).

У складу са наведеним, неспорно је да је Влада Кантона Сарајево, у смислу наведених одредби Закона, тијело локалне самоуправе и да је својим дјеловањем посредно утицала на релевантно тржиште, наметањем ограничења и тиме утицала на спречавање, ограничавање и нарушавање тржишне конкуренције.

Чланом 20. став (1) нове Одлуке прописано је да ће редовном годишњом ревизијом и свака три мјесеца након исте Комисија за лијекове при Заводу за заштиту здравља Кантона Сарајево, вршити замјену лијекова иностраног произвођача који се налазе на Листи лијекова са лијеком домаћег произвођача регистрованог на подручју Федерације БиХ, идентичног генеричног састава, облика и јачине, за који је у међувремену добијено одобрење надлежног органа за стављање лијека у промет и поднесен захтјев Комисији за уврштавање на Листу лијекова.

Оваквим начином замјене лијека страног произвођача лијеком домаћег произвођача који се налазе на Листи лијекова, за Комисију за лијекове је утврђена обавеза замјене, чиме се директно утиче на спречавање, ограничавање и нарушавање конкуренције на релевантном

тржишту издавања лијекова на рецепт који се налазе на Листи лијекова осигураним лицима на терет новчаних средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево на подручју Кантона Сарајево. Овом Одлуком се спречава конкуренција на релевантом тржишту, те основни тржишни принципи (квалитет, цијена, континуитет испоруке и снабдјевања и др.) не могу се примијенити. У овом случају инострани произвођачи лијекова су искључени из конкуренције на релевантном тржишту без обзира на све битне карактеристике лијека и остале елементе и стављени су у неравноправан положај у односу на домаће произвођаче лијекова у Федерацији БиХ.

Дакле, инострани произвођач скида се са Листе лијекова уз једини услов да домаћи произвођач произведе лијек истог генеричког састава, облика и јачине. Наведена три параметра су довољна да се изврши замјена лијека иностраног са домаћим произвођачем чиме се не узима у обзир интерес крајњег потрошача.

Чланом 20. став (2) нове Одлуке је прописано да када два или више домаћих произвођача регистрованих на подручју Федерације БиХ региструју лијек истог генеричког састава, облика, јачине у односу на лијек иностраног произвођача а који се већ налази на Листи лијекова, лијек домаћих произвођача се ставља на Листу као замјена лијека иностраног произвођача.

Овом одредбом нове Одлуке се, поред спречавања, ограничавања и нарушавања тржишне конкуренције страних произвођача лијекова са домаћим, укида и конкуренција између домаћих произвођача лијекова у Федерацији БиХ. Наиме, овдје се домаћи произвођачи лијекова у Федерацији БиХ равноправно стављају на Листу лијекова. Дакле, чланом 20. став (1) и (2) нове Одлуке се спречава, ограничава и нарушава конкуренција на релевантном тржишту јер је довољно да домаћи произвођач(и) произведе лијек који је на Листи лијекова и тиме се исти скида са Листе инострани произвођач лијека.

Наводи Владе Кантона Сарајево да је члан 20. нове Одлуке у складу са чланом 4. став (3) Закона, који прописује да споразуми нису забрањени ако доприносе унапређењу производње или дистрибуцији роба и/или услуга у Босни и Херцеговини, при чему потрошачима омогућавају правичан удио користи која из њих произилази, у супротности су са тачком б) истог става који као услов намеће то да се таквим споразумима не омогућава искључивање конкуренције у битном дијелу предметних производа или услуга. Како је већ наведено у Табелама бр. 1. и 2. домаћи произвођачи лијекова у 2007. години су били заступљени на релевантном тржишту више од 50%, те даљим спровођењем спорних одредби члана 20. нове Одлуке, ће се наставити даља замјена лијекова иностраних произвођача са домаћим. Дакле, јасно је да овакве одредбе члана 20. нове Одлуке спречавају, ограничавају и нарушавају конкуренцију у битном дијелу релевантног тржишта промета лијекова који се обезбјеђују на терет средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево на подручју Кантона Сарајево.

У складу са наведеним, Конкуренцијски савјет је утврдио да предметна Одлука спречава, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију на тржишту издавања лијекова на рецепт који се налазе на Листи лијекова осигураним лицима на терет новчаних средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, у смислу члана 4. став (1) тачке б) Закона јер врши ограничавање тржишта доводећи иностране произвођаче лијекова у неравноправан положај у односу на домаће произвођаче лијекова.

У складу са наведеним, Конкуренцијски савјет је наложио Влади Кантона Сарајево да у року од 3 (три) мјесеца измјени одребе члана 20. оспораване Одлуке и да о извршењу исте достави доказе Конкуренцијском савјету.

Након сагледавања свих релевантних чињеница и доказа, Конкуренцијски савјет је одлучио као у диспозитиву овог Рјешења.

Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба. Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог Рјешења, односно од дана његовог објављивања.

Предсједник

Ибрица Лакишић